

LEGEA
Curții de Conturi

nr. 261-XVI din 05.12.2008

Monitorul Oficial nr.237-240/864 din 31.12.2008

* * *

CUPRINS

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE

- Articolul 1.** Domeniul reglementării
- Articolul 2.** Statutul Curții de Conturi
- Articolul 3.** Noțiuni
- Articolul 4.** Obiectivele și principiile fundamentale ale activității Curții de Conturi
- Articolul 5.** Cadrul juridic
- Articolul 6.** Independența Curții de Conturi
- Articolul 7.** Actele Curții de Conturi
- Articolul 8.** Rapoartele Curții de Conturi
- Articolul 9.** Relațiile Curții de Conturi cu autoritățile publice și alte instituții
- Articolul 10.** Cooperarea internațională
- Articolul 11.** Finanțarea activității Curții de Conturi

Capitolul II
ORGANIZAREA CURȚII DE CONTURI

Secțiunea 1

Structura Curții de Conturi. Președintele și Plenul Curții de Conturi

- Articolul 12.** Structura Curții de Conturi
- Articolul 13.** Conducerea Curții de Conturi
- Articolul 14.** Atribuțiile Președintelui Curții de Conturi
- Articolul 15.** Plenul Curții de Conturi
- Articolul 16.** Atribuțiile Plenului Curții de Conturi

Secțiunea a 2-a

Membrii Curții de Conturi

- Articolul 17.** Condițiile pentru a candida la funcția de membru al Curții de Conturi
- Articolul 18.** Numirea membrilor Curții de Conturi
- Articolul 19.** Jurământul membrilor Curții de Conturi
- Articolul 20.** Statutul de membru al Curții de Conturi
- Articolul 21.** Încetarea, revocarea și suspendarea mandatului de membru al Curții de Conturi
- Articolul 22.** Drepturile și obligațiile membrului Curții de Conturi

Secțiunea a 3-a

Personalul Curții de Conturi

- Articolul 23.** Personalul Curții de Conturi
- Articolul 24.** Condițiile de angajare a personalului Curții de Conturi
- Articolul 25.** Personalul cu atribuții de audit public
- Articolul 26.** Drepturile și obligațiile personalului cu atribuții de audit public

Articolul 27. Răspunderea personalului cu atribuții de audit public

Capitolul III ACTIVITATEA DE AUDIT A CURȚII DE CONTURI

Articolul 28. Domeniile și entitățile supuse auditului

Articolul 29. Cooperarea conform competenței

Articolul 30. Programul activității de audit a Curții de Conturi

Articolul 31. Tipurile de audit

Articolul 32. Procedura de efectuare a auditului

Articolul 33. Documentele de lucru ale auditorilor

Articolul 34. Rapoartele de audit

Articolul 35. Drepturile și obligațiile entităților auditate

Articolul 36. Implementarea recomandărilor și executarea cerințelor Curții de Conturi

Capitolul IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 37. Dispoziții finale și tranzitorii

Confirmînd adeziunea Republicii Moldova la standardele internaționale privind cele mai bune practici în domeniul auditului public extern, în temeiul art.72 alin.(3) lit.p) și art.133 din Constituția Republicii Moldova,

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Domeniul reglementării

Prezenta lege reglementează:

a) raporturile juridice ce apar în procesul auditului public extern asupra modului de formare, administrare și de întrebuițare a resurselor financiare publice și administrării patrimoniului public;

b) obiectivele, mandatul, organizarea, atribuțiile, împuternicirile, precum și alte aspecte relevante pentru activitatea Curții de Conturi.

Articolul 2. Statutul Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi este unica autoritate publică a statului care exercită controlul asupra formării, administrării și întrebuițării resurselor financiare publice și administrării patrimoniului public prin realizarea auditului extern în sectorul public în calitate de instituție supremă de audit și este protejată legal de interferența din partea organelor de drept sau cu funcții de control.

(2) Curtea de Conturi este persoană juridică de drept public, finanțată integral din bugetul de stat, și dispune de ștampilă cu imaginea Steimei de Stat a Republicii Moldova.

(3) Sediul Curții de Conturi este în municipiul Chișinău.

Articolul 3. Noțiuni

În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni:

audit – funcție de control și de revizie financiară a unei entități, prin care persoane competente colectează și evaluează probe pentru a-și forma o opinie, sub toate aspectele semnificative, asupra gradului de concordanță dintre cele observate și anumite criterii prestabilite;

audit public extern – activitate de audit independentă efectuată de Curtea de Conturi în sectorul public în conformitate cu standardele proprii de audit, adoptate pe baza standardelor internaționale de audit (INTOSAI);

audit al regularității – atestarea situației financiare a entității auditate responsabile, care include examinarea și evaluarea rapoartelor financiare și exprimarea opiniilor referitor la aceste rapoarte financiare; atestarea situațiilor financiare ale administrării mijloacelor publice în ansamblu; auditul sistemelor și tranzacțiilor financiare, inclusiv evaluarea conformității cu statutul și regulamentele aplicabile; auditul situației privind controlul intern și funcțiile auditului intern; raportarea altor situații apărute ce au tangență cu auditul pe care Curtea de Conturi le consideră oportune;

audit al performanței – evaluarea independentă a activității entității auditate și/sau a unui program pe baza principiilor de economicitate, eficiență și eficacitate;

economicitate – minimizarea costului resurselor alocate pentru atingerea rezultatelor estimate ale unei activități, cu menținerea calității corespunzătoare a acestor rezultate;

eficiență – raportul dintre rezultatele obținute și resursele utilizate pentru obținerea acestora;

eficacitate – gradul de îndeplinire a obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și raportul dintre efectul proiectat și rezultatul efectiv al activității respective;

auditor public – angajat al Curții de Conturi, care desfășoară activități specifice de audit extern în sectorul public;

entitate auditată – persoană juridică sau fizică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, responsabilă de gestionarea resurselor financiare publice și/sau a patrimoniului public, precum și programul sau activitatea supusă auditului public extern de către Curtea de Conturi;

acte interne – documente ale Curții de Conturi elaborate în conformitate cu legislația în vigoare și cu standardele internaționale de audit, care definesc cerințe referitoare la procedurile și metodele ce urmează a fi aplicate în realizarea atribuțiilor de audit, precum și documente ce determină organizarea și administrarea internă a Curții de Conturi;

opinie de audit – concluzia auditorului, exprimată în scris, asupra situațiilor financiare referitoare la realitatea și conformitatea acestora cu reglementările aplicabile în domeniul respectiv;

raport de audit – document întocmit în scris în baza rezultatelor evaluării efectuate de auditori conform competenței;

standarde internaționale de audit – set de concepte, principii directoare, proceduri și metode recomandate de instituțiile internaționale de specialitate;

resurse financiare publice – mijloacele bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor unităților administrativ-teritoriale, fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, fondurilor provenite din credite externe contractate sau garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, precum și mijloacele fondurilor provenite din împrumuturi și granturi;

patrimoniu public – totalitatea drepturilor și obligațiilor publice, care pot fi evaluate în bani, privite ca o sumă de valori active și pasive strâns legate între ele, aparținând statului și/sau unităților administrativ-teritoriale.

Articolul 4. Obiectivele și principiile fundamentale ale activității Curții de Conturi

(1) Obiectivele generale ale activității Curții de Conturi sînt:

a) evaluarea regularității, legalității, conformității, economicității, eficienței și eficacității gestionării resurselor financiare publice și a patrimoniului public;

b) promovarea standardelor, recunoscute internațional, privind transparența și responsabilitatea în domeniul managementului finanțelor publice;

c) asigurarea transparenței prin informarea autorităților publice responsabile și publicului despre planurile sale strategice și anuale, despre constatările și recomandările sale;

d) certificarea personalului cu atribuții de audit public.

(2) Activitatea Curții de Conturi se bazează pe următoarele principii:

a) legalitate;

- b) obiectivitate;
- c) independență;
- d) transparență.

Articolul 5. Cadrul juridic

(1) Curtea de Conturi își desfășoară activitatea independent în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezenta lege și cu alte acte legislative, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

(2) În cazul în care tratatele internaționale stabilesc alte norme decât cele prevăzute de prezenta lege, se aplică normele tratatelor internaționale.

Articolul 6. Independența Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi dispune de independență organizațională, funcțională, operațională și financiară conform prezentei legi.

(2) În exercitarea atribuțiilor și împuternicirilor sale, Curtea de Conturi este independentă și nu poate fi direcționată sau controlată de nici o persoană fizică sau juridică.

(3) Curtea de Conturi este apolitică, nu sprijină și nu acordă asistență nici unui partid politic.

Articolul 7. Actele Curții de Conturi

(1) În scopul asigurării exercitării atribuțiilor sale, Curtea de Conturi la ședința Plenului adoptă hotărâri asupra:

- a) rapoartelor de audit;
- b) actelor interne.

(2) Hotărârile Curții de Conturi asupra rapoartelor de audit sînt oficiale și executorii pentru toate autoritățile publice și pentru toate persoanele juridice și fizice.

(3) Actele interne pot fi:

- a) normativ-metodologice;
- b) cu caracter organizatorico-administrativ.

(4) Actele interne pot fi elaborate sub formă de manuale, instrucțiuni de audit, standarde de audit conforme celor internaționale, regulamente, ghiduri și sînt executorii pentru personalul Curții de Conturi.

Articolul 8. Rapoartele Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi prezintă anual Parlamentului:

a) către 15 martie, raportul financiar de executare a bugetului propriu din exercițiul bugetar expirat;

b) către 15 iulie, raportul asupra administrării și întrebuițării resurselor financiare publice și patrimoniului public, care se examinează în ședință plenară a Parlamentului.

(2) Curtea de Conturi poate prezenta Parlamentului și alte rapoarte pe care consideră că este necesar să le remită.

(3) Rapoartele menționate la alin.(1) se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în termen de 15 zile de la data prezentării/examinării lor în Parlament.

Articolul 9. Relațiile Curții de Conturi cu autoritățile publice și alte instituții

(1) Curtea de Conturi, în caz de necesitate, conlucrează cu autoritățile, instituțiile publice, inclusiv organele de drept, în rezolvarea problemelor comune, conducîndu-se de principiile legalității și neadmiterii amestecului în activitatea lor.

(2) Curtea de Conturi, în conformitate cu legea, sesizează organele de drept despre depistarea încălcărilor a căror constatare și examinare țin de competența acestora.

(3) În scopul realizării atribuțiilor sale, Curtea de Conturi este în drept să solicite materialele întocmite de către organele de drept, de control și de alte autorități publice, iar acestea sînt obligate să le prezinte la prima solicitare.

(4) Curtea de Conturi poate coopera, după caz, cu instituții de audit naționale sau cu organizații profesionale.

Articolul 10. Cooperarea internațională

(1) Curtea de Conturi poate participa la activitatea organismelor internaționale de specialitate și deveni membru al acestora.

(2) Curtea de Conturi cooperează, în limitele competenței sale, cu instituțiile supreme de audit din alte țări și cu organizații și instituții internaționale din domeniul său de activitate.

(3) Curtea de Conturi poate efectua audite comune cu alte instituții supreme de audit în baza tratatelor internaționale.

Articolul 11. Finanțarea activității Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi estimează costurile activității sale și planifică propriul buget anual și pe cel puțin 2 ani ulteriori.

(2) Curtea de Conturi are buget propriu. Bugetul Curții de Conturi pe anul următor se aprobă de Parlament pînă la 1 iulie a anului în curs.

(3) Parlamentul remite Guvernului bugetul aprobat al Curții de Conturi pentru includerea lui în proiectul legii bugetului de stat pentru anul bugetar următor.

(4) Rapoartele financiare anuale ale Curții de Conturi se supun auditului extern, efectuat, în conformitate cu standardele internaționale de audit, de către o organizație de audit extern, independentă, cu renume și experiență în domeniu, selectată de Parlament pe bază de concurs.

Capitolul II ORGANIZAREA CURȚII DE CONTURI

Secțiunea 1

Structura Curții de Conturi. Președintele și Plenul Curții de Conturi

Articolul 12. Structura Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi este constituită din conducere, Plen și aparat.

(2) Curtea de Conturi, la necesitate, poate avea subdiviziuni în unitățile teritoriale autonome cu statut special, determinat conform Constituției Republicii Moldova.

(3) Pe lângă Curtea de Conturi poate activa un consiliu consultativ, format din specialiști calificați și savanți din diferite domenii. Funcționarea consiliului se stabilește printr-un regulament, aprobat de Plenul Curții de Conturi.

Articolul 13. Conducerea Curții de Conturi

(1) Conducerea Curții de Conturi se exercită de Președintele Curții de Conturi.

(2) În cazul absenței Președintelui Curții de Conturi, atribuțiile acestuia sînt exercitate de vicepreședintele Curții de Conturi.

Articolul 14. Atribuțiile Președintelui Curții de Conturi

(1) Președintele Curții de Conturi are următoarele atribuții:

a) exercită conducerea Curții de Conturi în conformitate cu legislația și organizează activitatea acesteia;

b) aprobă structura organizatorică a Curții de Conturi, schema de încadrare, numește și eliberează din funcție, în condițiile legii, angajații Curții de Conturi;

c) propune Plenului Curții de Conturi spre numire candidaturi pentru funcțiile de directori de departamente;

d) semnează hotărârile Curții de Conturi;

- e) reprezintă Curtea de Conturi în relațiile acesteia cu alte instituții din țară și de peste hotare;
 - f) administrează mijloacele financiare conform devizului de cheltuieli aprobat;
 - g) convoacă și prezidează ședințele Plenului Curții de Conturi;
 - h) aprobă ordinea de zi a ședințelor Plenului Curții de Conturi;
 - i) organizează efectuarea auditelor neincluse în programul de activitate al Curții de Conturi;
 - j) aprobă componența echipelor de audit;
 - k) comunică Parlamentului posturile vacante de membru al Curții de Conturi;
 - l) participă, în caz de necesitate, la ședințele Parlamentului și ale Guvernului;
 - m) încheie cu specialiști din alte domenii contracte de prestare a serviciilor;
 - n) aplică sancțiuni disciplinare personalului Curții de Conturi;
 - o) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.
- (2) În exercitarea atribuțiilor sale, Președintele Curții de Conturi emite ordine și dispoziții.

Articolul 15. Plenul Curții de Conturi

(1) Plenul Curții de Conturi este organ colegial, alcătuit din 7 membri, inclusiv Președintele și vicepreședintele Curții de Conturi.

(2) Deciziile Plenului Curții de Conturi se emit sub formă de hotărâri ale Curții de Conturi.

(3) La luarea deciziilor de către Plenul Curții de Conturi se păstrează secretul deliberării și al votului.

(4) Ședințele Plenului Curții de Conturi sînt deliberative, cu prezența a cel puțin 5 membri ai Curții de Conturi, iar hotărârile Curții se adoptă cu votul a cel puțin 4 membri.

(5) Ședințele Plenului se desfășoară în limba moldovenească și sînt publice.

(6) Președintele Curții de Conturi poate dispune desfășurarea ședințelor închise cînd acest lucru este necesar pentru păstrarea secretului de stat, comercial sau a altui secret protejat prin lege.

Articolul 16. Atribuțiile Plenului Curții de Conturi

Plenul Curții de Conturi are următoarele atribuții:

- a) adoptă politicile și strategiile Curții de Conturi;
- b) aprobă proiectul de buget al Curții de Conturi;
- c) examinează rapoartele de audit;
- d) aprobă manuale, standarde de audit, regulamente și ghiduri;
- e) aprobă programele multianuale și anuale de activitate a Curții de Conturi;
- f) aprobă normele de angajare, testare și promovare a personalului Curții de Conturi;
- g) numește în funcțiile de directori de departamente;
- h) aprobă rapoartele prevăzute la art.8;
- i) exercită și alte atribuții prevăzute de lege.

Secțiunea a 2-a

Membrii Curții de Conturi

Articolul 17. Condițiile pentru a candida la funcția de membru al Curții de Conturi

(1) Candidat la funcția de membru al Curții de Conturi poate fi persoana care:

a) este cetățean al Republicii Moldova și nu deține cetățenia altui stat;

b) are studii superioare în domeniul economic, financiar sau juridic și a cărei calificare profesională și experiență de lucru din ultimii 10 ani este corespunzătoare pentru exercitarea sarcinilor Curții de Conturi;

c) cunoaște limba moldovenească.

(2) Candidat la funcția de membru al Curții de Conturi nu poate fi persoana care:

a) a împlinit vîrsta de pensionare pentru limită de vîrstă specificată de legislație;

b) în ultimii 2 ani a fost membru al Guvernului, conducător al unei autorități publice centrale sau a deținut o altă funcție de răspundere al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova și de legile organice, investită cu atribuții de administrare a resurselor financiare publice;

c) este condamnată în baza hotărârii judecătorești definitive și irevocabile sau care are antecedente penale nestinse;

d) este sau a fost membru al organizațiilor interzise prin lege în Republica Moldova.

Articolul 18. Numirea membrilor Curții de Conturi

(1) Președintele Curții de Conturi se numește de Parlament pe un termen de 5 ani, la propunerea Președintelui Parlamentului, cu votul majorității deputaților aleși. Președintele Parlamentului propune candidatura pentru funcția de Președinte al Curții de Conturi după consultarea obligatorie a fracțiunilor parlamentare.

(2) Membrii Curții de Conturi se numesc de Parlament, la propunerea Președintelui Curții de Conturi, pe un termen de 5 ani, cu votul majorității deputaților aleși.

(3) Mandatul de membru al Curții de Conturi poate fi reînnoit consecutiv o singură dată.

(4) În cazurile prevăzute la art.21 alin.(1) lit.b), c) și d), Parlamentul va numi pentru durata rămasă a mandatului de membru candidatura propusă de Președintele Curții de Conturi.

(5) Vicepreședintele Curții de Conturi se desemnează de către Parlament, la propunerea Președintelui Curții de Conturi, din numărul membrilor acesteia.

(6) Membrii Curții de Conturi depun declarații cu privire la venituri și proprietate în condițiile legii.

Articolul 19. Jurământul membrilor Curții de Conturi

(1) Președintele, vicepreședintele și membrii Curții de Conturi, la numire în funcție, depun în fața Parlamentului următorul jurământ: "Jur să slujesc Republica Moldova cu credință, să respect Constituția și legile Republicii Moldova, să protejiez proprietatea publică, democrația și bunăstarea poporului".

(2) Jurământul se depune în ședința Parlamentului, după adoptarea actului de numire.

Articolul 20. Statutul de membru al Curții de Conturi

(1) Membrii Curții de Conturi sînt independenți în exercitarea mandatului lor și inamovibili pe durata acestuia. Ei dețin funcții de demnitate publică prin numire și se supun reglementărilor legislației serviciului public.

(2) Membrii Curții de Conturi, odată cu numirea în funcție, obțin calitatea de auditori publici, pe durata mandatului.

(3) Membrii Curții de Conturi nu pot fi cercetați, reținuți, arestați, decît la cererea Procurorului General, cu acordul Parlamentului.

(4) Funcția de membru al Curții de Conturi este incompatibilă cu orice altă activitate remunerată, cu excepția activității didactice, științifice și de creație.

(5) Membrii Curții de Conturi, pe durata mandatului, își sistează orice activitate politică, inclusiv în cadrul partidelor politice sau al altor organizații social-politice.

Articolul 21. Încetarea, revocarea și suspendarea mandatului de membru al Curții de Contur

(1) Mandatul de membru al Curții de Conturi încetează în cazurile:

a) expirării a termenului pentru care a fost numit;

b) revocării;

c) demisiei din proprie inițiativă;

d) decesului.

(2) Revocarea membrului Curții de Conturi se face în cazurile:

a) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;

- b) condamnării, în baza hotărîrii definitive și irevocabile a instanței de judecată, pentru comiterea unei infracțiuni;
 - c) imposibilității, din motive de sănătate, de a-și exercita atribuțiile timp de mai mult de 4 luni consecutiv;
 - d) declarării dispariției fără urmă, în conformitate cu legea;
 - e) incompatibilității cu o altă activitate remunerată;
 - f) activității în cadrul unui partid sau al unei alte organizații social-politice.
- (3) Activitatea membrului Curții de Conturi se suspendă:
- a) din momentul punerii sub învinuire, cînd în privința acestuia a fost intentat un dosar penal;
 - b) în cazul înregistrării în calitate de candidat pentru ocuparea unei funcții electiv.
- (4) Încetarea sau suspendarea mandatului membrului Curții de Conturi se aprobă prin hotărîre a Parlamentului, la propunerea Președintelui Curții de Conturi.

Articolul 22. Drepturile și obligațiile membrului Curții de Conturi

- (1) Membrul Curții de Conturi are dreptul:
- a) să ceară de la angajații Curții de Conturi, în limitele competenței sale, informația necesară privind materialele auditelor, precum și explicații verbale și scrise;
 - b) să înainteze propuneri în vederea perfecționării activității Curții de Conturi.
- (2) Membrul Curții de Conturi este obligat:
- a) să dirijeze sectorul încredințat din domeniul activității de audit;
 - b) să-și îndeplinească atribuțiile cu obiectivitate, imparțialitate, în conformitate cu prevederile legii;
 - c) să participe la ședințele Plenului Curții de Conturi și să voteze „pentru” sau „contra” adoptării actelor Curții de Conturi;
 - d) să păstreze secretul deliberării și al votului;
 - e) să se abțină de la orice activitate sau manifestare contrară statutului de membru al Curții de Conturi.
- (3) Membrii Curții de Conturi, pe lângă drepturile și obligațiile de membru al Curții de Conturi, au drepturile și obligațiile stabilite pentru auditorii publici în conformitate cu art.26.
- (4) Membrul Curții de Conturi nu este în drept să se abțină de la deliberări sau de la vot, cu excepția cazului apariției unui conflict de interese.

Secțiunea a 3-a

Personalul Curții de Conturi

Articolul 23. Personalul Curții de Conturi

- (1) Curtea de Conturi își desfășoară activitatea prin personalul cu atribuții de audit public, personalul de specialitate și personalul tehnic.
- (2) Personalul cu atribuții de audit public și personalul de specialitate cad sub incidența legislației serviciului public. Personalul de specialitate acordă asistență personalului cu atribuții de audit public în exercitarea competenței Curții de Conturi.
- (3) Numărul de personal al Curții de Conturi se aprobă de Parlament.
- (4) Condițiile de salarizare a personalului Curții de Conturi se stabilesc prin lege.
- (5) Drepturile și responsabilitățile personalului tehnic sînt reglementate de legislația muncii.
- (6) Curtea de Conturi va asigura formarea inițială și instruirea continuă a personalului, conform modalităților stabilite prin actele interne, aprobate de Plenul Curții de Conturi.

Articolul 24. Condițiile de angajare a personalului Curții de Conturi

- (1) Dreptul de a fi angajat al Curții de Conturi îl au cetățenii Republicii Moldova care îndeplinesc următoarele condiții:
- a) au capacitatea deplină de exercițiu;

- b) nu au antecedente penale și se bucură de o bună reputație;
- c) au domiciliu permanent în Republica Moldova;
- d) sînt apti din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției.

(2) Pentru a fi angajate în funcțiile cu atribuții de audit public și de specialitate, suplimentar condițiilor expuse în alin.(1), persoanele trebuie să aibă studii superioare în domeniul economic, financiar, juridic sau în alt domeniu corespunzător pentru exercitarea sarcinilor Curții de Conturi.

Articolul 25. Personalul cu atribuții de audit public

(1) Personalul cu atribuții de audit public este certificat în domeniul auditului public. Certificarea auditorilor se efectuează de către o comisie constituită în cadrul Curții de Conturi, în modul stabilit printr-un regulament aprobat de Plenul Curții de Conturi.

(2) În realizarea activităților de audit, personalul cu atribuții de audit public este independent, dispune de stabilitate în funcție și se conduce de prezenta lege și de alte acte normative, aprobate de Plenul Curții de Conturi în vederea executării ei.

(3) În exercitarea auditului, personalul cu atribuții de audit public va fi imparțial și obiectiv, va ține cont de interesele publice și va exclude orice interes personal care ar influența îndeplinirea atribuțiilor sale.

Articolul 26. Drepturile și obligațiile personalului cu atribuții de audit public

(1) Personalul cu atribuții de audit public este în drept:

a) să solicite și să primească orice acte, documente, informații sau alte materiale ce reflectă activitatea economică și financiară a entității auditate, oricare ar fi persoanele fizice sau juridice care le dețin;

b) să intre liber, în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu, pe teritoriul, în sediile sau în alte localuri ale entităților pentru a verifica existența și utilizarea resurselor financiare publice sau a patrimoniului public;

c) să solicite și să primească, în cel mult 10 zile de la data solicitării, de la conducători, de la alte persoane cu funcție de răspundere explicații verbale și scrise, copii de pe documente;

d) să solicite și să primească de la Banca Națională și băncile comerciale, în al căror capital social cota statului este mai mare de 50%, copii de pe documentele privind operațiunile financiare efectuate.

(2) Personalul cu atribuții de audit public este obligat:

a) să efectueze acțiuni de audit în conformitate cu legislația Republicii Moldova și cu standardele internaționale;

b) să respecte prevederile Codului deontologic al angajatului cu atribuții de audit al Curții de Conturi și ale Codului de conduită al funcționarului public;

c) să-și perfecționeze cunoștințele profesionale;

d) să îndeplinească alte obligații prevăzute de legislația serviciului public.

Articolul 27. Răspunderea personalului cu atribuții de audit public

Personalul cu atribuții de audit public, pentru încălcările comise, răspunde administrativ, civil și penal în conformitate cu legislația, fiind sancționat și disciplinar, inclusiv în cazurile:

a) denaturării rezultatelor auditelor efectuate;

b) prezentării de date eronate atît Curții de Conturi, cît și altor organe;

c) încălcării prevederilor referitoare la incompatibilitățile prevăzute de legislația serviciului public, precum și a interdicțiilor stabilite de Codul deontologic al angajatului cu atribuții de audit al Curții de Conturi;

d) săvîrșirii de fapte care afectează prestigiul instituției.

Capitolul III

ACTIVITATEA DE AUDIT A CURȚII DE CONTURI

Articolul 28. Domeniile și entitățile supuse auditului

(1) În exercitarea atribuțiilor sale, Curtea de Conturi auditează următoarele domenii:

a) formarea și utilizarea resurselor bugetului de stat, ale bugetului asigurărilor sociale de stat, ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale, ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, inclusiv:

- formarea, utilizarea și gestionarea fondurilor speciale, precum și a fondurilor de tezaur public;

- formarea și gestionarea datoriei publice, respectarea garanțiilor guvernamentale pentru creditele interne și externe;

- utilizarea de către instituțiile publice a granturilor și finanțelor alocate de donatorii externi pentru realizarea programelor la care participă Republica Moldova;

- utilizarea alocațiilor bugetare pentru investiții, a subvențiilor și altor forme de asistență financiară din partea statului;

b) executarea tratatelor interguvernamentale în domeniul economico-financiar;

c) administrarea și gestionarea patrimoniului public;

d) procesul de privatizare a patrimoniului statului și de asigurare a activității de postprivatizare;

e) administrarea și utilizarea resurselor naturale;

f) utilizarea resurselor creditare și valutare ale statului;

g) ținerea evidenței contabile și raportarea financiară;

h) activitatea altor organe de control/audit financiar public, precum și a sistemelor de control intern;

i) alte domenii de activitate raportate, prin legi organice, la competența Curții de Conturi.

(2) Curtea de Conturi poate să auditeze utilizarea resurselor alocate de Uniunea Europeană, de partenerii de dezvoltare și de alți donatori ale căror resurse au fost incluse în bugetul de stat sau în bugetele unităților administrativ-teritoriale.

(3) În exercitarea atribuțiilor sale, Curtea de Conturi auditează următoarele entități:

a) autoritățile administrației publice centrale și locale, alte autorități publice;

b) instituțiile și organizațiile finanțate din bugetul public național;

c) agenții economici al căror capital social este de stat în întregime sau în al căror capital social cota statului este mai mare de 50%;

d) alte entități, în conformitate cu legislația.

Articolul 29. Cooperarea conform competenței

(1) La efectuarea auditului, Curtea de Conturi poate contracta sau antrena specialiști calificați pentru acordarea asistenței respective, precum și poate cere unor instituții de stat specializate efectuarea verificărilor de specialitate, care să contribuie la clarificarea unor constatări.

(2) Dacă în procesul efectuării auditului public se depistează încălcări ale căror constatare și examinare țin de competența Procuraturii Generale, Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, organelor afacerilor interne sau a altor organe de control sau de drept, pentru fiecare caz concret de încălcare se întocmește proces-verbal, cu remiterea acestuia organului competent respectiv, care este obligat să intervină cu prioritate.

(3) Curtea de Conturi este în drept să solicite și să utilizeze în activitatea sa orice materiale ale controalelor și auditelor întocmite la entitățile auditate.

Articolul 30. Programul activității de audit a Curții de Conturi

(1) Curtea de Conturi decide în mod independent asupra programului său de activitate, precum și asupra modului de executare a acestuia.

(2) Programul activității de audit a Curții de Conturi se planifică pe un an și/sau pe trei ani.

(3) Nici o altă autoritate publică nu poate solicita sau obliga Curtea de Conturi să modifice programul activității de audit, să efectueze sau să sisteze acțiunile de audit.

4) Parlamentul sau fracțiunile parlamentare pot solicita Curții de Conturi efectuarea unor acțiuni de audit. Acțiunile de audit pot fi solicitate fără decizia Parlamentului, la cererea oricărei fracțiuni parlamentare, o dată în semestru.

Articolul 31. Tipurile de audit

(1) Curtea de Conturi efectuează controlul asupra administrării și întrebuințării resurselor financiare publice și a patrimoniului public prin:

- a) auditul regularității;
- b) auditul performanței;
- c) alte tipuri de audit.

(2) Curtea de Conturi efectuează anual, în mod obligatoriu, auditul rapoartelor Guvernului privind executarea din exercițiul bugetar expirat:

- a) a bugetului de stat;
- b) a bugetului asigurărilor sociale de stat;
- c) a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

(3) Curtea de Conturi, la realizarea acțiunilor de audit, decide autonom asupra tipului de audit.

Articolul 32. Procedura de efectuare a auditului

(1) Auditul public extern se efectuează în conformitate cu legislația Republicii Moldova, cu actele interne, cu standardele proprii de audit, adoptate pe baza standardelor internaționale de audit (INTOSAI).

(2) Auditul public extern se exercită în trei etape:

a) etapa de planificare, care prevede organizarea acțiunilor de audit într-un domeniu bine determinat și în modul cât mai rațional și oportun, în conformitate cu actele interne;

b) etapa aplicării procedurilor de audit, care reprezintă activitatea nemijlocită de efectuare a auditului prin evaluarea rezultatelor procedurilor de audit aplicate și cumularea probelor de audit necesare exprimării opiniei de audit sau întocmirii raportului de audit;

c) etapa de raportare – etapa finală a efectuării auditului public, care are ca scop formularea în scris a unor concluzii asupra situațiilor financiare ale entității auditate. În funcție de tip, auditul public se finalizează cu întocmirea unui raport de audit, în conformitate cu standardele de audit.

Articolul 33. Documentele de lucru ale auditorilor

(1) Documente de lucru ale auditorilor sînt materialele acumulate și utilizate de auditorii publici în procesul efectuării auditului. Documentele de lucru ale auditorilor sînt: extrasele din documente, copiile autentificate, certificatele, explicațiile, tabelele, testele, descrierile, constatările, propunerile etc.

(2) Documentele de lucru, menționate la alin.(1), sînt proprietate a Curții de Conturi și nu pot fi prezentate persoanelor terțe fără consimțămîntul Președintelui Curții de Conturi, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Documentele de lucru se păstrează în arhivă, conform procedurii stabilite prin lege.

Articolul 34. Rapoartele de audit

(1) În funcție de tipul de audit efectuat, echipele de audit întocmesc rapoarte de audit. Structura și forma rapoartelor de audit, precum și a opiniilor de audit, care sînt parte componentă a rapoartelor de audit, se stabilesc prin actele interne.

(2) Rapoartele de audit se semnează de către auditorii publici care sînt responsabili de efectuarea auditului.

(3) Rapoartele de audit se examinează la ședințele Plenului Curții de Conturi, care, concomitent cu audierea și dezbaterile raportului persoanei cu funcție de răspundere a entității

auditare și, după caz, a opiniilor experților și specialiștilor din sferele adiacente domeniului auditat, adoptă hotărâri, prin care:

- a) ia atitudine față de raportul de audit;
- b) decide remiterea acestui raport entității auditate, organelor ierarhic superioare, precum și altor entități interesate, inclusiv Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, organelor de urmărire penală;
- c) face entității auditate recomandări suplimentare celor cuprinse în raportul de audit;
- d) înaintează cerințe altor entități auditate, cât și altor organe și instituții;
- e) stabilește termenele de informare despre implementarea recomandărilor și executarea cerințelor.

(4) Neparticiparea, fără motive întemeiate, a persoanelor cu funcție de răspundere la examinarea rapoartelor de audit nu împiedică adoptarea hotărârii dacă persoanele respective au fost înștiințate în modul stabilit.

(5) Raportul de audit poate fi respins de Plenul Curții de Conturi în cazurile:

- a) de necorespondență standardelor și/sau scopului prevăzut în programul de audit;
- b) de imposibilitate a îndeplinirii sau implementării recomandărilor expuse în raport;
- c) de prezentare de către entitatea auditată sau de către o altă persoană a unor noi probe.

(6) Hotărârile adoptate de Curtea de Conturi pe marginea rapoartelor de audit pot fi contestate la Curtea de Apel Chișinău în decurs de 30 de zile de la data adoptării. Cererile de contestare a constatărilor ce țin de calcularea prejudiciului și de alte consecințe rezultate din acțiunile entității auditate urmează a fi examinate după efectuarea de către aceasta a unei expertize independente, cu participarea specialiștilor neinteresați.

(7) Rapoartele de audit, precum și hotărârile Curții de Conturi asupra acestora se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în decurs de 10 zile de la data expirării termenului de atac, iar în cazul contestării acestea se publică doar după adoptarea hotărârii definitive a instanței de judecată.

Articolul 35. Drepturile și obligațiile entităților auditate

(1) Entitățile auditate au dreptul:

- a) să cunoască scopul auditului;
- b) să primească de la auditor informație exhaustivă despre cerințele actelor normative în vigoare referitor la efectuarea auditului public și ale altor acte pe care se bazează auditorul la exprimarea opiniei asupra rapoartelor financiare;
- c) să primească de la Curtea de Conturi sau de la auditor recomandări privind excluderea cazurilor de încălcare a prevederilor actelor normative;
- d) să participe, împreună cu echipa de audit, la întocmirea proiectelor rapoartelor de audit, precum și la examinarea rapoartelor de audit în cadrul ședinței Plenului Curții de Conturi;
- e) să solicite motivat revizuirea raportului de audit.

(2) Entitățile auditate sînt obligate:

- a) să asigure accesul auditorilor în sediu și să le creeze condiții de lucru adecvate;
- b) să prezinte, la cererea Curții de Conturi sau a auditorului, actele, documentele, informațiile și bazele de date necesare, în termenele stabilite de Curtea de Conturi;
- c) să prezinte, la cererea auditorului, explicații verbale și scrise;
- d) să prezinte, în termenul stabilit de Curtea de Conturi, o referință în scris asupra raportului de audit, în care se va exprima acordul sau dezacordul cu acesta;
- e) să îndeplinească recomandările și să execute cerințele ori alte prescripții prevăzute în rapoartele de audit și/sau în hotărârile Curții de Conturi.

Articolul 36. Implementarea recomandărilor și executarea cerințelor Curții de Conturi

(1) Entitățile auditate și alte instituții vizate în hotărârile Curții de Conturi sînt obligate să informeze despre implementarea recomandărilor și/sau executarea cerințelor Curții de Conturi în termenul stabilit de Curtea de Conturi și să comunice despre măsurile luate.

(2) În cazul în care entitatea auditată nu va îndeplini hotărîrea Curții de Conturi, precum și obligația menționată la alin.(1), și dacă prin aceasta se încalcă legislația, Curtea de Conturi va sesiza organele ierarhic superioare și alte organe competente.

Capitolul IV **DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII**

Articolul 37.

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2009, cu excepția art.8 și art.31 alin.(2), care se vor pune în aplicare la 1 ianuarie 2010.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) Legea nr.312-XIII din 8 decembrie 1994 privind Curtea de Conturi se abrogă;

b) membrii Curții de Conturi numiți în funcții în condițiile Legii nr.312-XIII din 8 decembrie 1994 privind Curtea de Conturi rămân în funcție pînă la expirarea mandatului și obțin calitatea de auditor public;

c) angajații Curții de Conturi în funcțiile de director de departament și de șef de direcție cu funcții de control, angajații în funcțiile de controlor superior de stat și controlor de stat vor dobîndi calitatea de auditor public.

(3) Personalul de specialitate al Curții de Conturi va parcurge o perioadă de instruire în cadrul Curții de Conturi, care se va finaliza cu verificarea cunoștințelor însușite și atestare.

(4) Controalele și auditele Curții de Conturi desfășurate potrivit programului anual de activitate a Curții, aprobat pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, vor fi efectuate și finalizate în conformitate cu prevederile Legii nr.312-XIII din 8 decembrie 1994 privind Curtea de Conturi.

(5) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri de modificare a legislației în vigoare în scopul asigurării compatibilității cu prezenta lege.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Marian LUPU

Chișinău, 5 decembrie 2008.

Nr.261-XVI.

&